

Wie krijgt het huis?

De voorstelling *Uitgewoond* schetst een rauw en levensecht beeld van de wooncrisis. Vooral doordat drie Amsterdammers hun persoonlijke verhaal op toneel brengen. Zij maken zichtbaar wat zo veel mensen meemaken. Tekst Andre Verheul Beeld Marlene Steeman

Theatergroep Parels voor de Zwijnen speelde *Uitgewoond* ook al in het najaar van 2024 en kreeg lovende recensies. 'Perverse spelshow laat de wrange werkelijkheid van de huidige wooncrisis zien. Een heerlijk toegankelijk, goed gespeelde, stilistisch fraai vormgegeven voorstelling zoals je zou wensen dat er in deze tijden meer zou worden gemaakt', schreef de Theaterkrant. Ook het publiek reageerde enthousiast. 'Voelde mij volledig in de voorstelling gezogen en veel gelachen ook en meeleefde!', reageerde een van de bezoekers.

Vanwege de impact van de voorstelling én vanwege de urgentie van het onderwerp volgt er dit najaar een reprimé: tien voorstellingen in september en oktober in De Meeuw in de Vogelbuurt Amsterdam-Noord. Het verhaal begint met een echtpaar dat ooit voor een habbekrats een ruim huis kocht dat nu een fortuin waard is. Als ze naar Frankrijk vertrekken, besluiten ze het huis niet te verkopen, maar te verhuren aan iemand die het echt nodig heeft. Om een keuze te kun-

nen maken uit vier kandidaten uit Amsterdam-Noord bedenken ze een spel. Dan begint de wrange werkelijkheid: wie van hen is het meest urgent? De rollen van de woningzoekenden worden gespeeld door Marijke Hendriks, Natasja Pereira en Mohammed El Mounsi, die de gevolgen van de wooncrisis aan den lijve hebben ondervonden. Samen met professionele acteurs spelen zij scènes die uit hun eigen leven zijn gegrepen. In De Meeuw sprak MUG met Natasja Pereira en artistiek leider Saskia Huybrechts.

Waarom besloot je deze pijnlijke periode uit je leven te delen in deze voorstelling?

Natasja: 'Omdat ik zichtbaar wil maken wat zo veel mensen meemaken. Als je economisch dakloos bent, val je overal buiten. Er is nergens plek, nergens vangnet. Ik heb dat zelf aan den lijve ondervonden.'

Is het moeilijk om jezelf te spelen?

Natasja: 'Soms is het pittig. Vooral de scènes over mijn kinderen raken me elke keer weer. Ik merk dat de zaal dat ook zo voelt.'

Op foto: Judith Schuur (Nanette op rug)

Nanette Edens

'Ik zie steeds vaker matrassen op straat'

Is dat de grote kracht van deze voorstelling?
Saskia: 'Ik denk het wel omdat deze verhalen echt zijn. Het zijn Amsterdammers, mensen zoals jij en ik, die door pech hun huis kwijtraken en ineens geen kant meer op kunnen. Daardoor realiseer je je: dit kan mij ook overkomen.'

Natasja: 'Deze voorstelling laat ook zien hoe het systeem werkt. Of beter gezegd: hoe het niet werkt. Toen ik voor hulp aanklopte, was er voor mij niks. Ik sliep in mijn auto, stond om half zes op om voor mijn kinderen te zorgen. Maar omdat zij bij hun vader waren, wat voor hen het beste was, was ik geen gezin 'in crisis' en viel ik overal buiten. Deze voorstelling laat dus ook zien hoe het systeem faalt.'

Saskia: 'Je hebt geen idee wat het betekent als je geen thuis hebt. Totdat het jezelf overkomt. Het grijpt in op alles. En verandert je compleet als mens.'

Wie zijn de reacties?

Saskia: 'De verhalen raken natuurlijk, maar het publiek herkent zich ook in het 'linksige' echtpaar dat de woning uit goede bedoelingen beschikbaar stelt. Maar gaandeweg wordt duidelijk hoe groot hun bevoorrechte positie is en hoe nachteloos ze staan.'

Natasja: 'Sommige schrikken. Ze dachten dat ik zo uit Amsterdam-Zuid kwam gewandeld. Maar je hoeft geen verwarder dan ik te hebben of naar drank te stinken om dakloos te zijn. Dat is het pijnpunt: je ziet het vaak niet aan de buitenkant.'

Saskia: 'Ik zie steeds vaker matrassen op straat, of tentjes in het park. Je herkent de economisch daklozen meteen. Het worden er alleen maar meer. Niet alleen in Amsterdam, maar in alle grote steden en er is geen vangnet.'

Natasja: 'We hebben voor beleidsmakers van gemeenten en woningcorporaties gespeeld. Dan voel je hun ongemak. Terwijl de ervaringsdeskundigen die komen kijken zich juist gehoord voelen.'

Saskia: 'Zo speelden we ook voor de directie van het ministerie van Wonen. Ze wilden dat we naar Den Haag kwamen, maar wij zeiden: Kom naar Amsterdam-Noord! Dit gaat over de tweedeling op de huizenmarkt die juist hier zo groot is.'

Natasja: 'Na afloop hoorden we dat ze echt geraakt waren. We hadden ze aan het denken gezet - en dat is precies wat we wilden.'

Want, wat willen jullie met deze voorstelling bereiken?

Natasja: 'Dat mensen zoals ik, economisch daklozen, gezien en gehoord worden. En dat de regels veranderen.'

Saskia: 'Precies. Ik snap dat je misbruik wilt voorkomen, maar het systeem is nu zo streng. Waarom mag je bijvoorbeeld je huis niet delen met vrienden, als dat voor iedereen werkt? Alles moet in hokjes passen. Je zou per situatie moeten kijken. Dat er geen ruimte is voor maatwerk, maakt me echt boos.'

Natasja: 'Wat je wilt is dat beleidsmakers na

afloop zeggen: we moeten iets veranderen, we moeten het echt anders gaan aanpakken.'

Is het een sombere voorstelling?

In koor: 'Nee hoor, juist niet!' Saskia: 'Het is ontroerend, confronterend. Er zit veel humor in.'

Natasja: 'En het geeft hoop. Wat je meemaakt, kan je ook sterker maken. Dat zie ik bij mezelf, bij Marijke en bij Mohammed.'

Wie moeten er zeker komen kijken, vinden jullie?

Saskia: 'Iedereen. Maar vooral de mensen die de regels maken: beleidsmakers, ambtenaren, bestuurders. En uiteraard de pechvogels van de wooncrisis, want uiteindelijk gaat de voorstelling vooral over hen.'

Natasja: 'Na afloop spreken we vaak nog even na met het publiek. Dat is fijn, al was het maar om te ervaren dat je niet de enige bent. Je moet begrijpen dat je als economisch dakloze niet alleen je huis kwijt bent, ook je veiligheid en vertrouwen. Toen ik na tweeënhalf jaar weer een eigen woonruimte had, begon pas het herstel. Ik sliep de eerste maanden op de bank want ik durfde 's nachts nog niet naar de slaapkamer boven in bed, hoe gek het ook klinkt. Zo diep zit het.'

Nog een tip aan de gemeente Amsterdam?

Natasja: 'Betrek de mensen die met het systeem te maken hebben of hebben gehad. Laat hen vertellen wat er misgaat. Dan pas krijg je echte oplossingen.'

Drie (echte) woningzoekenden als acteurs

De drie urgente woningzoekenden in deze voorstelling heren Marijke, Mohammed en Natasja. Marijke moest haar huis verkopen na het overlijden van haar man en huurt een veel te duur appartement waardoor ze nauwelijks kan rondkomen. Mohammed is wiskundeleraar die op straat kwam te staan na een scheiding en zijn toevlucht zoekt in een tentje in het Vliegbos. Natasja slaapt in de noodopvang, maar meestal in haar auto.

sinds ze vertrok bij haar ex. Haar kind kan ze alleen zien in zijn huis. De rollen worden gespeeld door Marijke Hendriks, Mohammed El Mounsi en Natasja Pereira, waarbij de situaties en teksten op hun eigen leven zijn gebaseerd. De rollen van de acteurs worden gespeeld door Evert van der Meulen, Lindsay Zwaan, Judith Schuur en Nanette Edens.

UITGEWOOND (REPRIMÉ)
VAN 18 SEPTEMBER T/M
9 OKTOBER
VOORSTELLINGEN OP
DONDERDAG, VRIJDAG
EN ZATERDAG

Elke donderdag: extra *Uitgewoond*, met inspirerende woonoplossingen in samenwerking met De Regenboog Group.

Elke zaterdag: een vooraf bij Jimmy - haar rol is legendarisch in Noord.

Huis van de Wijk De Meeuw, Motorwal 300, 1021 PH Amsterdam-Noord

Info en kaarten: parelsvoordezwinen.com of aan de zaal (als het niet uitverkocht is) 2,50 euro Stadsloos, 10,50 euro CIP, 15,50 euro Regulier of Donor voor een ander.